

Vorm E

RESIDENDIST FÜÜSILISE ISIKU ETTEVÕTLUSEST SAADUD TULU

(eurodes sendi täpsusega)

Ettevõtja		Isikukood või selle puudumisel sünniaeg												
Eesnimi	Perekonnanimi													

Tegevusalad	EMTAK kood
-------------	------------

Rea nr		Ette- võtlus*	Põllu- majandus- saaduste võõranda- mine	Metsa- materjali võõranda- mine**
1	2	3	4	5
1.	Ettevõtlustulu			
1.1	Tulu kauba müümisest või vahendamisest ja teenuse osutamisest			
1.2	Renditulu		X	X
1.3	Litsentsitasu		X	X
1.4	Tulu ettevõtluses kasutatud vara võõrandamisest** Tulu ettevõtte ülevõtmisega saadud vara võõrandamisest		X	X
1.5	Isiklikku tarbimisse võetud vara turuhind		X	X
1.6	Toetused ja hüvitised, mis on saadud seoses ettevõtlusega			
1.7	Saadud kindlustushüvitis, kui kindlustusmaks ja kindlustatud vara soetamismaksumus on maha arvatud ettevõtlustulust		X	X
1.8	Finantstulu		X	X
1.9	Maksu- ja Tolliameti tagastatud maksud			
1.10	Muu tulu		X	X
1.11	Ettevõtlustulu kokku (read 1.1–1.10)			

2.	Ettevõtlusega seotud kulud			
2.1	Põhivara soetamismaksumus			
	sealhulgas parendamise ja täiendamise kulud			
2.2	Real 2.1 kajastamata vara soetamismaksumus			
2.3	Soetatud kaup ja teenus			
2.4	Töötajatele antud erisoodustused			
2.5	Töötajatele antud erisoodustustelt makstud tulumaks			
2.6	Töötajatele antud erisoodustustelt makstud sotsiaalmaks			
2.7	Töötajate tasu, sh palk, lisatasu ja muu tasu			
2.8	Töötajatele tehtud väljamaksetelt ja abikaasa eest makstud sotsiaalmaks			
2.9	Töötajatele tehtud väljamaksetelt makstud töötuskindlustusmaks			
2.10	Muu riiklik ja kohalik maks (v.a tulumaks, ettevõtlustulult makstud sotsiaalmaks ja kohustusliku kogumispensioni makse) ning Eestis saadud ettevõtlustulult välisriigis makstud sotsiaalkindlustusmaks			
2.11	Muud kulud			
2.12	Ettevõtlusega seotud kulud kokku (read 2.1–2.11)			

		Ettevõtlus*	Põllumajandussaaduste võõrandamine	Metsamaterjali võõrandamine**	Kokku veerud 3–5
1	2	3	4	5	6
3.	Ettevõtluse tulem				
3.1	Eesti ettevõtluse tulem: rida 1.11 – rida 2.12				X
3.2	Välismaa ettevõtluse tulem (tabeli 1 veeru 6 vastavalt punktide 1, 2 või 3 tulem)				X
3.3	Ettevõtluse tulem kokku: rida 3.1 + rida 3.2 (negatiivne tulem märkida miinusmärgiga)				X
4.	Täiendav mahaarvamine põllumajandussaaduste ja ettevõtjale kuuluvalt kinnisasjalt metsamaterjali võõrandamisest saadud tulust kuni 2877 eurot mõlemalt tululiigilt eraldi, kuid mitte rohkem kui rea 3.3 veeru 4 või veeru 5 positiivne tulem	X			X
5.	Real 4 nimetatud mahaarvamise korrigeeritud ettevõtluse tulem veergudes 4 ja 5: rida 3.3 – rida 4 (positiivne tulem). Rea 5 veerg 3 võrdub rea 3.3 veeruga 3				
6.	Külaste või koostööpartnerite vastuvõtmisel tehtud kulud, kuid mitte rohkem kui 2% rea 5 veeru 6 positiivsest tulemist				
7.	Erikontol oleva summa kasv (tabeli 2 veeru 3 positiivne tulem või veerg 8), kuid mitte rohkem kui: rea 5 veerg 6 – rida 6 positiivsest tulemist				
8.	Erikontol oleva summa kahanemine (tabeli 2 veeru 3 negatiivne tulem ilma miinusmärgita või veerg 11) ja ettevõtluse lõpetamisel erikontol olev summa (tabeli 2 veerg 2 – veerg 9 – veerg 12)				
9.	Erikontol oleva summaga korrigeeritud ettevõtluse tulem: (rea 5 veerg 6 – rida 6 – rida 7) või (rea 5 veerg 6 – rida 6 + rida 8). Negatiivse tulemi võib kanda tabeli 3 rea 8 veergu 3				
10.	Eelmiste maksustamisperiodide ettevõtluse tulu ületanud kulude aruandeperioodi tulust mahaarvatav osa (tabeli 3 rea 9 veerg 6), kuid mitte rohkem kui rida 9				
11.	Tulu enne sotsiaalmaksuga korrigeerimist: rida 9 – rida 10				

*Välja arvatud veerus 4 näidatav füüsilisest isikust ettevõtja omatoodetud töötlemata põllumajandussaaduste ning veerus 5 näidatav temale kuuluvalt kinnisasjalt saadud metsamaterjali võõrandamine.

**Kinnisasja võõrandamisel, ettevõtja omandis olevalt kinnisasjalt raieõiguse võõrandamisel ja veeru 5 täitmise korral märkida kinnistu(te) number(rid) .....

12. Kui tegutsete ettevõtjana teatamis- või loakohustusega tegevusalal ning teie poolt esitatud majandustegevusteade ja teile antud tegevusluba on kantud majandustegevuse registrisse või samalaadsesse registrisse, siis esitatud tuludeklaratsiooniga kinnitate, et olete täitnud majandustegevusega seotud asjaolude muutumisest teatamise kohustuse. Eraldi kinnitust majandustegevuse registrisse või samalaadsesse registrisse te esitama ei pea.

Kinnitan andmete õigsust	Maksumaksja allkiri	Kuupäev
	Maksumaksja esindaja allkiri	

Täitmise kord

Üldsätted

1. **Vormi E** täidab maksustamisperioodil ettevõtlustulu saanud residendist füüsiline isik. Vorm E esitatakse koos vormiga A.
2. Ettevõtlusest saadud tulu deklareeritakse vormil E ka juhul, kui isik ei ole äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja või on lõpetanud ettevõtluse.
3. Füüsilisest isikust ettevõtja esitab tuludeklaratsiooni (vormid A ja E) ka juhul, kui tema maksustamisperioodi maksustatav tulu on väiksem kui maksuvaba tulu või maksustatav tulu puudub.
4. Ettevõtlus on isiku iseseisev majandus- või kutsetegevus, sealhulgas notari, kohtutäituri ja vabakutselise loovisiku loometegevus, mille eesmärgiks on tulu saamine:
  - 1) kauba tootmisest;
  - 2) kauba müümisest või vahendamisest;
  - 3) teenuse osutamisest;
  - 4) muust tegevusest.
5. Ettevõtlustulu võib hõlmata ka tulumaksuseaduse §-s 16 sätestatud renditulu ning litsentsitasu. Ettevõtlusena ei käsitata füüsilise isiku väärtpaberite võõrandamist.
6. Äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja kohta tulumaksuseaduse sätted laienevad ka notarile ja kohtutäiturile.
7. Ettevõtluse tulu ja kulu võetakse arvesse sellel maksustamisperioodil, millal tulu laekus või kulutus tehti. Summad kajastatakse koos käibemaksuga.
8. **Vormi E veerus 3** näidatakse ettevõtlustulu ja ettevõtlusega seotud kulud, välja arvatud veerus 4 näidatav omatoodetud töötlemata põllumajandussaaduste ning veerus 5 näidatav ettevõtjale kuuluvalt kinnisasjalt metsamaterjali võõrandamisest saadud tulu ja tehtud kulud.

Veerus 4 näitab ettevõtja omatoodetud töötlemata põllumajandussaaduste võõrandamisest saadud tulu ja tehtud kulud.

Veerus 5 näitab ettevõtja talle kuuluvalt kinnisasjalt metsamaterjali võõrandamisest saadud tulu ja tehtud kulud. Veeru 5 täitmise korral märgitakse vormile E ka kinnistu(te) number(rid).
9. **Vormi E ridadel 1 ja 2** näidatakse Eestis toimunud ettevõtlusest saadud tulu ja tehtud kulud. Eesti ettevõtluse tulem arvutatakse real 3.1. Välismaa ettevõtlusest saadud tulu ja tehtud kulud arvutatakse tabelis 1 ja tulem kantakse vormi E reale 3.2.

Ettevõtlustulu

10. **Vormi E ridadel 1.1–1.10** näidatakse maksustamisperioodil Eesti ettevõtlusest saadud tulu tululiikide lõikes.

11. **Rea 1.1** veerus 3 näidatakse maksustamisperioodil kaupade müümisest või vahendamisest ja teenuse osutamisest (sealhulgas kinnisvara vahendamisest), samuti loomingulisest, teaduslikust või kutsetegevusest saadud tulu.

12. Rea 1.1 veerus 4 näidatakse põllumajandussaaduste võõrandamisest saadud tulu. Rea 1.1 veerus 5 näidatakse ettevõtjale kuuluvalt kinnisasjalt metsamaterjali võõrandamisest saadud tulu.

13. **Real 1.2** näidatakse üür, rent, tasu hoonestusõiguse seadmise ja reaalkoormatise talumise eest ning seadusest või tehingust tuleneva eseme kasutamise piirangu talumise eest saadud muu tasu (edaspidi *renditulu*). Renditulu hulka ei arvestata võlaõiguseaduse § 292 tähenduses kõrvalkulude ja § 293 tähenduses koormiste kandmist renditulu saaja eest või nende kandmise hüvitamist renditulu saajale ega tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punktis 15 nimetatud summat (tulumaksuseaduse § 16 lõige 1).

Kui renditulu ei maksustata ettevõtlustuluna, siis kajastatakse see vormi A tabelis 5.1 (kui tulumaks on kinni peetud) või tabelis 7.3 (kui tulumaksu ei ole kinni peetud).

Tulumaksuseaduse § 39¹ kohaselt eluruumi üürilepingu alusel saadud üüritulu kajastatakse vormi A tabelis 5.4 (kui tulumaks on kinni peetud) või tabelis 7.4 (kui tulumaksu ei ole kinni peetud).

14. **Real 1.3** näidatakse saadud litsentsitasu (tulumaksuseaduse § 16 lõiked 2 ja 3) juhul, kui tulu saaja on Lepinguriigi registrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning litsentsitasu on tema ettevõtlustulu.

Kui litsentsitasu ei maksustata ettevõtlustuluna, siis kajastatakse see vormi A tabelis 5.1 (kui tulumaks on kinni peetud) või tabelis 7.1 (kui tulumaksu ei ole kinni peetud).

15. **Real 1.4** näidatakse tulumaksuseaduse § 15 lõikes 1 nimetatud ja ettevõtluses kasutatud vara, kaasa arvatud broneeringu kui varalise õiguse võõrandamisest saadud tulu. Kinnisasja võõrandamisel või oma kinnisasjalt raieõiguse võõrandamise korral märkida kinnistu(te) number(rid).

Kui füüsilisest isikust ettevõtja on võõrandanud vara, mille soetamismaksumus on ettevõtlustulust maha arvatud või mis on saadud teiselt füüsilisest isikust ettevõtjalt § 37 lõikes 7 sätestatud korras (ettevõtte üleandmise või pärimise käigus), siis loetakse selle vara müügihind või vahetuse teel saadud vara turuhind tema ettevõtlustuluks.

16. **Real 1.5** näidatakse ettevõtluses kasutatava vara turuhind, kui selle vara soetamismaksumus on kuludesse kantud ning vara võeti isiklikku tarbimisse nii ettevõtlusega tegelemise ajal kui ka ettevõtluse lõpetamisel. Vara hilisema võõrandamise korral loetakse vara soetamismaksumuseks ettevõtlustulule lisatud summa (tulumaksuseaduse § 37 lõige 4).

Kui füüsilisest isikust ettevõtja tegevus on vastavalt äriseadustikus ning notari ja kohtutäituri tegevus vastavalt maksukorralduse seaduses sätestatule peatatud rohkem kui 12 kuuks, loetakse, et vara on võetud isiklikku tarbimisse, kui maksumaksja on vara soetamismaksumuse oma ettevõtlustulust maha arvanud või kui vara on omandatud tulumaksuseaduse § 37 lõikes 7 sätestatud korras (ettevõtte üleandmise või pärimise käigus).

Isiklikku tarbimisse võtmiseks ei loeta füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte hulka kuulunud vara üleandmist või pärandamist isikule, kes jätkab ettevõtte tegevust (tulumaksuseaduse § 37 lõige 7). Vara üleandmisel maksuvabastuse rakendamiseks täidetakse vormi E lisa. Pärandina saadud vara soetamismaksumuseks loetakse üksnes pärija tehtud kulud.

17. **Real 1.6** näidatakse seoses ettevõtlusega saadud toetused ja hüvitised, kaasa arvatud seaduses või valla- või linnavolikogu määruses sätestatud rahaline toetus ja hüvitis (tulumaksuseaduse § 12 lõige 3, § 19 lõike 3 punkt 3), ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel makstav toetus. Seaduse alusel saadud, ettevõtlusega seotud mitterahaline toetus on maksuvaba (tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 9).

Loovisiku loomeliidult saadud toetus ei ole füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlusest saadud tulu ja vormil E ei deklareerita. Loovisiku loomeliidult ja spordiseaduse §-s 7 nimetatud isiku saadud välislähetuse päevaraha ning kulude hüvitis tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäära ületav osa, näidatakse vormi A tabelis 5.1.

18. **Real 1.7** näidatakse kahjukindlustuse varakindlustusjuhtumi korral saadud kindlustushüvitis, kui selle kindlustusjuhtumiga seotud kindlustusmaksed, kindlustatud vara soetamismaksumus või samalt varalt enne kehtiva seaduse jõustumist kehtinud tulumaksuseaduse alusel arvestatud põhivara amortisatsioon on ettevõtlustulust maha arvatud (tulumaksuseaduse § 20 lõige 4).

19. **Real 1.8** näidatakse finantstulu, sealhulgas laenudelt, hoiustelt ja muudelt varadelt saadud intressitulu. Siin näidatakse ka krediidiasutuse makstud intress raha hoiustamise eest erikontol (tulumaksuseaduse § 36 lõige 8).

20. **Real 1.9** näidatakse Maksu- ja Tolliameti tagastatud maksud (käibemaks, maamaks, raskeveokimaks, tollimaks, aktsiisid), mis on ettevõtlustulust kassapõhiselt maha arvatud.

Ettemaksukontolt tagastatud enammakse ja tasaarvestatud maksukohustus loetakse tuluks, kui enammakse on tekkinud kuludesse kantud maksukohustuse täitmisest. Sama liiki kohustuse tasaarvestamisel kantakse summa nii tuludesse kui ka kuludesse. Kui ettemaks on tekkinud tulumaksu enammaksest, siis seda tuluna ei näidata.

21. **Real 1.10** näidatakse muu maksustatav ettevõtlustulu. Siin korrigeeritakse (suurendatakse) ka ettevõtlustulu saamata jäänud tuluga, mida maksumaksja oleks saanud, kui tehingute siirdehind oleks vastanud turuväärtusele. Kui füüsilisest isikust ettevõtja ja temaga seotud isiku (tulumaksuseaduse § 8) vahelise tehingu hind on erinev nimetatud tehingu turuväärtusest, tekib ettevõtjal maksukohustus ning tulumaksuga maksustatakse summa, mille maksumaksja oleks tuluna saanud, kui siirdehind oleks vastanud turuväärtusele (tulumaksuseaduse § 14 lõige 7). Tehingute väärtuse määramise meetodid on kehtestatud rahandusministri 10. novembri 2006. a määrusega nr 53 „Seotud isikute vahel tehtud tehingute väärtuse määramise meetodid”.

Ettevõtlusega seotud kulud

22. Äriregistrisse või lepinguriigi registrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning notar ja kohtutäitur võib ettevõtlustulust maha arvata maksustamisperioodi jooksul tehtud dokumentaalselt tõendatud ettevõtlusega seotud kulud (tulumaksuseaduse 6. peatükk).

Maha võib arvata ka enne füüsilisest isikust ettevõtja registreerimist tehtud kulud, mis on seotud ettevõtja registreerimisega või ettevõtluse alustamiseks vajalike tegevuslubade ja registreeringute hankimisega.

23. **Ridadel 2.1–2.11** näidatakse ettevõtlusega seotud ning ettevõtlustulust mahaarvatavad dokumentaalselt tõendatud kulud. Algdokument peab vastama raamatupidamise seaduse nõuetele.

24. Ettevõtlustulust ei ole lubatud maha arvata:

- 1) maksustamisperioodil tasutud tulumaksu, välja arvatud tulumaksuseaduse § 48 alusel tasutud tulumaksu;
- 2) seaduse alusel määratud ja maksustamisperioodil tasutud trahve ja sunniraha ning maksukorralduse seaduse alusel tasutud intresse;
- 3) maksumaksjalt erikonfiskeeritud vara maksumust;
- 4) kõrgendatud määra järgi tasutud keskkonnatasu vastavalt keskkonnatasude seadusele ning seadusega sätestatud nõuete rikkumise või saastamisega looduskeskkonnale ning kolmandale isikule tekitatud kahju hüvitamise tasu;
- 5) kulusid, mis on tehtud tulumaksuseaduse kohaselt tulumaksuga mittemaksustatavate toetuste arvel;
- 6) kingituste või annetuste maksumust;
- 7) pistist ja altkäemaksu;
- 8) Eestis või välisriigis tasutud sotsiaalkindlustuse maksusid ega makseid, mille tasumise eesmärk oli isikule pensioni-, ravi-, emadus-, töötus-, tööõnnetus- või kutsehaiguskindlustuse tagamine, kui ettevõtlustulu maksustamisel kohaldatakse Eesti sotsiaalmaksuseadust;
- 9) kohustusliku kogumispensioni makset.

25. **Real 2.1** näidatakse põhivara soetamismaksumus. Soetamismaksumus on vara omandamiseks ning selle parendamiseks ja täiendamiseks tehtud dokumentaalselt tõendatud kulud (tulumaksuseaduse § 38).

Põhivara on vara, mida ettevõtja kasutab ettevõtluses pikema perioodi jooksul kui üks aasta. Põhivara hulka kuuluvad:

- 1) materiaalne põhivara (maa, ehitised, transpordivahendid, masinad ja seadmed, inventar, mööbel, kontoritehnika jms);
- 2) bioloogiline vara (loomad, taimed);
- 3) immateriaalne põhivara (arvutitarkvara, patendid, litsentsid jms).

Real 2.1 näidatakse ka metsa majandamiseks tehtud vara omandamise, parendamise ja täiendamise dokumentaalselt tõendatud kulud metsaseaduse tähenduses. Kulude mahaarvamine on lubatud juhul, kui metsaomanik on kavandatavate tegevuste kohta esitanud Keskkonnaametile metsateatise metsaseaduse §-s 41 sätestatud korras ning Keskkonnaamet ei ole keelanud teatises kavandatud tegevust.

Põhivara soetamismaksumuse hulka kuulub muuhulgas makstud vahendustasu ja lõiv. Ettevõtluses osaliselt kasutatava põhivara soetamismaksumuse võib maha arvata proportsionaalselt ettevõtluses kasutatava osaga. Antud põhimõtet rakendatakse ka parendus- ja täienduskulu kohta. Kapitalirendi (liisingu) korras soetatud vara soetamismaksumuseks on maksustamisperioodil tasutud lepingujärgsete rendi- või väljaostumaksete summa ilma intressita (tulumaksuseaduse § 38 lõige 2).

26. **Real 2.2** näidatakse real 2.1 kajastamata vara soetamismaksumus. Ettevõtluses osaliselt kasutatava vara soetamismaksumuse või renditasu võib maha arvata proportsionaalselt ettevõtluses kasutatava osaga.

27. **Real 2.3** näidatakse soetatud kauba (materjal, tooraine, pooltoode jms) ja teenuse maksumus.

28. **Real 2.4** näidatakse töötajatele antud erisoodustused, millelt on tasutud tulumaks. Tulumaksuseaduse § 48 alusel erisoodustusi teinud isik esitab maksustamisperioodile (kalendrikuu) järgneva kalendrikuu 10. kuupäevaks Maksu- ja Tolliametile maksudeklaratsiooni rahandusministri 29. novembri 2010. a määrusega nr 60 „Tulumaksuseadusest, sotsiaalmaksuseadusest, kogumispensionide seadusest ja töötuskindlustuse seadusest tulenevate deklaratsioonide ja tõendite vormide kinnitamine ning nende täitmise ja esitamise korrad“ kehtestatud vormi TSD ja vormi TSD lisa 4 kalendrikuu jooksul tehtud erisoodustuste kohta. Erisoodustuse hinna määramisel lähtutakse rahandusministri 13.01.2011 määrusega nr 2 kehtestatud korrast „Erisoodustuse hinna määramise kord“.

Kalendrikuul tehtud erisoodustustelt tasumisele kuuluv maksusumma tasutakse järgneva kalendrikuu 10. kuupäevaks Maksu- ja Tolliameti [pangakontole](#).

Tulumaksuseaduse § 48 lõike 3 kohaselt on töötajaks töölepingu alusel töötav isik, samuti füüsiline isik, kes müüb tööandjale kaupa pikema aja jooksul kui kuus kuud ning töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel töötav või teenust osutav füüsiline isik.

Tulumaksuseaduse § 48 lõike 5¹ teises lauses ja sama paragrahvi lõikes 5⁶ nimetatud soodustuse saajaks on ainult töölepingu alusel töötav isik.

Erisoodustuseks on igasugune kaup, teenus, loonustasu või rahaliselt hinnatav soodustus, mida antakse eelnimetatud isikule seoses töösuhtega või pikaajalise lepingulise suhtega, olenemata erisoodustuse andmise ajast. Erisoodustuseks on ka soodustus, mida tööandja annab töötaja abikaasale, elukaaslasele, otse- või külgsuhtes sugulasele.

29. **Real 2.5** näidatakse töötajatele antud erisoodustustelt tasutud tulumaks.

30. **Real 2.6** näidatakse sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punkti 7 kohaselt töötajatele antud erisoodustustelt ning erisoodustustelt tasutud tulumaksult arvestatud ja tasutud sotsiaalmaks.

31. **Real 2.7** näidatakse töötajatele makstud palk, muu tasu ja haigushüvitis koos kinnipeetud ja tasutud summadega (tulumaks, töötuskindlustusmaks, kohustusliku kogumispensioni maks).

32. **Real 2.8** näidatakse töötajatele tehtud väljamaksetelt makstud sotsiaalmaks. Siin näidatakse ka füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtluses osaleva abikaasa eest makstud sotsiaalmaks (sotsiaalmaksuseaduse § 6¹).

33. **Real 2.9** näidatakse töötajatele tehtud väljamaksetelt makstud töötuskindlustusmaks.

34. **Real 2.10** näidatakse makstud riiklikud maksud (käibemaks, maamaks, raskeveokimaks, tollimaks, aktsiisid) ja kohalikud maksud. Siin ei näidata ettevõtluse tulult makstud tulumaksu

(sealhulgas tulumaksu avansilist makset) ega Eesti sotsiaalmaksu (sealhulgas sotsiaalmaksu avansilist makset) või kohustusliku kogumispensioni makset.

Real 2.10 näidatakse Eestis saadud ettevõtlustulult välisriigis tasutud sotsiaalkindlustusmaksed, kui füüsilisest isikust ettevõtja on Maksu- ja Tolliametile esitanud välisriigi (Euroopa majanduspiirkonna liikmesriigi, Šveitsi, Ukraina või Kanada) vormi A1 ja kui ettevõtlustulu maksustamisel ei kohaldata Eesti sotsiaalmaksuseadust.

Füüsilisest isikust ettevõtja näitab kohustusliku kogumispensioni makse vormi A tabelis 9.6.

35. **Real 2.11** näidatakse muud ettevõtlusega seotud kulud, sealhulgas ettevõtja ja töötaja tasemeõppe ja täienduskoolituse kulude katmine (välja arvatud tasemeõppe ja täienduskoolituse kulude katmine tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 punkti 10 alusel ning vormil A deklareeritud koolituskulud); ettevõtja ja töötaja mootorsõidukijuhi koolitus, kui see on vajalik tööalaselt või seoses ettevõtlusega; ettevõtluses kasutatava vara kindlustusmaksed, kusjuures ettevõtluses osaliselt kasutatava vara kindlustusmaksed võib maha arvata proportsionaalselt ettevõtluses kasutatava osaga; ettevõtluses kasutatud vara võõrandamise kulud; ettevõtlusega seotud laenult või muult võlakohustuselt tasutud intress (välja arvatud maksukorralduse seaduse alusel tasutud intress).

Real 2.11 vähendatakse mahaarvamisi, kui füüsilisest isikust ettevõtja ja temaga seotud isiku vahel tehtud tehingu väärtus on erinev sarnaste tehingute turuväärtusest (tulumaksuseaduse § 14 lõige 7).

36. **Vormi E real 3.1** näidatakse Eestis toimunud ettevõtlusest saadud tulud, millest on maha arvatud maksustamisperioodil tehtud dokumentaalselt tõendatud ettevõtlusega seotud kulud.

37. **Real 3.2** näidatakse välismaal toimunud ettevõtluse tulem. Tulumaksuseaduse § 45 kohaselt võib maksustamisperioodil välisriigis saadud tulult arvestatud Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata välisriigis kinnipeetud või tasutud tulumaksu ainult juhul, kui maksumaksja esitab välisriigi maksuhalduri või maksu kinnipidaja õiendi tulumaksu või muu tulumaksuga samaväärse maksu tasumise kohta.

Kui välisriigis on tulumaksu tasutud või kinni peetud rohkem, kui vastava riigi seadus või välisleping ette näeb, võib Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata ainult selle osa välisriigi tulumaksust, mille tasumine oli kohustuslik. Kui välisriigis saadud tulult tasutakse välisriigis tulumaks tulu saamisest erineval maksustamisperioodil, võetakse see Eestis arvesse maksustamisperioodil, millal välisriigis maksustatud tulu laekus.

38. Välisvaluutas saadud tulu, tulust lubatud mahaarvamised ning makstud või kinnipeetud tulumaks arvestatakse ümber eurodeks vastavalt tulu saamise, väljamakse tegemise, tulumaksu tasumise või kinnipidamise päeval kehtinud Euroopa Keskpannga päevakursi alusel (tulumaksuseaduse § 36 lõige 5).

TABEL 1

VÄLISMAA ETTEVÕTLUSE TULEM

(eurodes sendi täpsusega)

	Tulu kood	Riik	Tulu summa	Ettevõtlusega seotud kulud	Ettevõtluse tulem: veerg 4 - veerg 5	Kinnipeetud või tasutud tulumaks
1	2	3	4	5	6	7

1. Ettevõtlus						
Kokku punkt 1:		X				X
2. Põllumajandussaaduste võõrandamine						
Kokku punkt 2:		X				X
3. Metsamaterjali võõrandamine						
Kokku punkt 3:		X				X

39. **Tabelis 1** näidatakse välismaal ettevõtlusest saadud tulu riikide kaupa. Kui välisriigis on lisaks ettevõtlustulule saadud tulu ka põllumajandussaaduste või metsamaterjali võõrandamisest, märgitakse need punktides 2 ja 3. Iga riigi kohta täidetakse üks rida.

Tabeli 1 veerus 2 näidatakse tulu kood:

- 11 - intress;
- 12 - litsentsitasu;
- 14 - eraviisiline teenistus (ettevõtlustulu).

Veerus 3 näidatakse riigi nimi, kus tulu saadi.

Veerus 4 näidatakse välisriigis saadud tulu summa.

Veerus 5 näidatakse ettevõtlusega seotud kulud.

Veeru 6 punkti 1, 2 või 3 summa kantakse vormi E reale 3.2 vastavalt veergu 3, veergu 4 või veergu 5.

Veerus 7 näidatakse vastava riigi seaduse või välislepingu alusel välisriigis kinni peetud või tasutud tulumaks. Siin näidatud tulumaksu summa võetakse tulumaksuseaduse § 45 kohaselt arvesse Eestis tasumisele kuuluva tulumaksu arvutamisel.

Välisriigis saadud ettevõtluse tulude ja tehtud kulude arvestamisel lähtutakse punktidest 1–38.

40. **Vormi E real 3.3** arvutatakse ettevõtlusest Eestis ja välismaal saadud tulu.

41. **Real 4** näidatakse omatoodetud töötlemata põllumajandussaaduste, samuti ettevõtjale kuuluvalt kinnisasjalt metsamaterjali võõrandamisest saadud tulust lubatud täiendav mahaarvamine tulumaksuseaduse § 32 lõikes 4 sätestatud piirmäära ulatuses mõlemalt tululiigilt eraldi, kuid mitte rohkem kui rea 3.3 vastavalt veerus 4 või veerus 5 deklareeritud positiivne tulem.

42. **Real 5** näidatakse omatoodetud töötlemata põllumajandussaaduste ja metsamaterjali võõrandamisest saadud tulust lubatud täiendava mahaarvamisega korrigeeritud veergude 4 ja 5 tulem.

43. **Real 6** näidatakse tulumaksuseaduse § 33 lõikes 1 sätestatud külaliste või koostööpartnerite vastuvõtmisel tehtud toitlustamise, majutamise, transpordi ja meelelahutusega seotud

dokumentaalselt tõendatud kulud, kuid mitte rohkem kui 2% ettevõtlustulust, millest on tehtud tulumaksuseaduse § 32 lõigetes 1 ja 4 lubatud mahaarvamised.

44. **Real 7 või real 8** näitab füüsilisest isikust ettevõtja lepinguriigi residendist krediidasutuses või mitteresidendist krediidasutuse lepinguriigis registreeritud filiaalis avatud erikonto summa muutust. Erikontol oleva summa kasv maksustamisperioodil arvatakse maha sama perioodi ettevõtlustulust, kui on täidetud tulumaksuseaduse § 36 lõikes 7 sätestatud tingimused. Erikontol oleva summa kahanemine maksustamisperioodil ja ettevõtluse lõpetamisel erikontol olev summa liidetakse sama perioodi ettevõtlustulule. Kui erikontol oleva summa kasv maksustamisperioodil ületab maksumaksja sama maksustamisperioodi ettevõtlustulu ja seoses ettevõtlusega saadud toetuste ja hüvitiste summat, millest on tehtud tulumaksuseaduse §-s 32 sätestatud mahaarvamised, siis nimetatud tulemit ületavat osa maksustamisperioodi ettevõtlustulust maha ei arvata ning selles osas erikonto kahanemist ettevõtlustulule ei liideta.

TABEL 2

ERIKONTOL OLEVA SUMMA MUUTUMINE MAKSUSTAMISPERIOODIL

(eurodes sendi täpsusega)

Konto number:						
Konto seis maksustamisperioodi algul	Konto seis maksustamisperioodi lõpul	Erikontol oleva summa kasv (+) või kahanemine (-) maksustamisperioodil, veerud: 2 – 1 + 4 + 5 – 6 – 7	Tulumaksuseaduse § 37 lõike 7 alusel			
			üle antud erikonto ettevõtlustulu vähendamiseks		saadud erikonto ettevõtlustulu vähendamiseks	
			kasutamata osa	kasutatud osa	kasutamata osa	kasutatud osa
1	2	3	4	5	6	7

Ettevõtlustulu vähendamiseks maksustamisperioodil		Erikonto ettevõtlustulu vähendamiseks kasutamata osa arvelt vähenenud erikonto summa = veeru 3 negatiivne tulem plussmärgiga, kuid mitte rohkem kui veerud: 12 – 4 + 6	Ettevõtlustulule lisatav erikonto vähenemine: veeru 3 negatiivne tulem plussmärgiga – veerg 10 (kantakse vormi E reale 8)	Eelmistest aastatest erikontol olev ettevõtlustulu vähendamiseks kasutamata osa (eelmise aasta veerg 13)	Erikontol olev ettevõtlustulu vähendamiseks kasutamata osa edasikandmine järgmisse aastasse, veerud: 9 + 12 – 10 + 6 – 4
kasutatud erikonto kasvu osa (kantakse vormi E reale 7)	kasutamata erikonto kasvu osa: veerg 3 – veerg 8				
8	9	10	11	12	13

Veergude 6 ja 7 täitmisel märkida erikonto üle andnud ettevõtja:

Registrikood .....

Ärinimi .....

45. Tabeli 2 täitmine:

Veerus 1 näidatakse erikonto seis maksustamisperioodi algul.

Veerus 2 näidatakse erikonto seis maksustamisperioodi lõpul. Veeru 2 summa kantakse järgmise aasta veergu 1. Ettevõtluse lõpetamisel deklareeritakse veeru 2 summa vormi E real 8, kui on täitmata veerud 3–13.

Veerus 3 näidatakse erikontol oleva summa kasv või kahanemine maksustamisperioodil.

Veergudes 4 ja 5 näidatakse tulumaksuseaduse § 37 lõike 7 kohaselt ettevõtluse jätkajale üle antud ettevõtlustulu vähendamiseks kasutatud ja kasutamata erikonto summa.

Ettevõtluse jätkajale üle antud erikonto summa (veerg 4 + veerg 5) märkida vormi E lisa reale 3. Ettevõtluse jätkajale üle antud ettevõtlustulu vähendamiseks kasutamata osa (veerg 4) märkida ka vormi E lisa real 3.1.

Veergudes 6 ja 7 näidatakse tulumaksuseaduse § 37 lõike 7 kohaselt saadud erikonto summa.

Üle antud (isikule, kes jätkab Eestis ettevõtte tegevust) erikonto summat (veerg 4 + veerg 5) ei arvestata erikonto vähenemisena ning saadud summat (veerg 6 + veerg 7) ei arvestata erikonto kasvuna.

Veerud 8–13 täidab füüsilisest isikust ettevõtja, kes kannab erikontole suurema summa, kui on ettevõtluse tulem, või füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegeleb omatoodetud töötlemata põllumajandussaaduste või metsamaterjali võõrandamisega (tulumaksuseaduse § 32 lõige 4).

Veerus 8 näidatakse ettevõtlustulust maksustamisperioodil maha arvatud erikonto kasvu osa, sealhulgas ka juhul, kui põllumajandussaaduste ja metsamaterjali võõrandamisest saadud tulust tulumaksuseaduse § 32 lõike 4 alusel täiendava mahaarvamise tegemisel on erikonto kasv suurem ettevõtluse tulust, millest on tehtud tulumaksuseaduse §-s 32 lubatud mahaarvamised. Veerus 8 näidatud summa kantakse vormi E reale 7.

Veerus 9 näidatakse erikonto kasvu osa, mis jäi ettevõtlustulust maha arvamata: veerg 3 – veerg 8.

Veerus 10 näidatakse, mis ulatuses vähendatakse erikontol oleva ettevõtlustulu vähendamiseks kasutamata osa. Siin näidatakse maksustamisperioodi veeru 3 negatiivne tulem plussmärgiga, kuid mitte rohkem kui veerud: 12 – 4 + 6.

Veerus 11 näidatakse ettevõtlustulule lisatav erikonto vähenemine: veeru 3 negatiivne tulem plussmärgiga – veerg 10. Tulem kantakse vormi E reale 8.

Veerus 12 näidatakse eelmistest aastatest ettevõtlustulu vähendamiseks erikonto kasutamata osa (eelmise aasta tabeli 2 veerg 13).

Veerus 13 näidatakse ettevõtlustulu vähendamiseks erikonto kasutamata osa edasikandmine järgmisse aastasse: veerg 9 + veerg 12 – veerg 10 + veerg 6 – veerg 4. Veerus 13 näidatud summa deklareeritakse järgmise aasta tabeli 2 veerus 12.

46. Vormi E real 7 näidatakse erikontol oleva summa kasv (tabeli 2 veeru 3 positiivne tulem või veeru 8 summa) maksustamisperioodil, kuid mitte rohkem kui rea 5 veerus 6 näidatud ettevõtlustulu, millest on maha arvatud real 6 näidatud külaliste vastuvõtmisel tehtud kulud (positiivne tulem).

47. Real 8 näidatakse erikontol oleva summa kahanemine (tabeli 2 veeru 3 negatiivne tulem ilma miinusmärgita või veerg 11) maksustamisperioodil ja ettevõtluse lõpetamisel tabeli 2 veerg 2 – veerg 9 – veerg 12, mis liidetakse sama perioodi ettevõtlustulule.

48. Real 9 näidatakse ettevõtluse tulem, mis on korrigeeritud erikontol oleva summaga. Vormi E rea 9 negatiivse tulemi võib kanda vormi E tabeli 3 rea 8 veergu 3.

TABEL 3

ETTEVÕTLUSE TULUST SUUREMATE KULUDE ARVESTUS

(eurodes sendi täpsusega)

Rea nr	Aasta (täidab Maksu- ja Tolliamet)	Ettevõtluse tulust suuremate kulude kustutamata osa	Edasikantud tulumaksuseaduse § 37 lg 7 alusel:		Maksustamisperioodil kustutatavad edasikantud kulud (veeru 6 rida 9 ≤ vormi E rea 9 positiivsest tulemist)	Järgmisele maksustamisperioodile edasikantud kulud: veerg 3 – veerg 4 + veerg 5 – veerg 6
			üleantud kulud*	saadud kulud**		
1	2	3	4	5	6	7
1.						X
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.	X	Kokku				X

*Veeru 4 täitmise korral märkida tegevusala, millise ettevõtte vara üle anti.....

**Veeru 5 täitmise korral märkida ettevõtja, kellelt edasikantud kulud saadi:

Registrikood .....

Ärinimi.....

Saadud kulude kogusumma.....

49. **Tabeli 3 veeru 2** täidab Maksu- ja Tolliamet. Edasikantud kulud võetakse arvele aastate kaupa ja kustutatakse vastavalt tekkimise järjekorrale.

Veerus 3 näidatakse ettevõtluse tulust suuremate kulude kustutamata osa eelmise aasta tuludeklaratsiooni sama tabeli veeru 7 andmete alusel.

Veeru 3 real 8 deklareeritakse maksustamisperioodi ettevõtlustuludest suuremate kulude kustutamata osa ainult juhul, kui vormi E real 9 on negatiivne tulem.

Veerus 4 näidatakse tulumaksuseaduse § 37 lõike 7 alusel maksustamisperioodil üle antud edasikantud kulud isikule, kes jätkab ettevõtte tegevust. Kui üleandja lõpetab tegevuse, siis veerg 4 = veerg 3. Kui üleandjal on mitu ettevõtet ja annab üle ühe ettevõtte vara, siis veerg 4 ≤ veerg 3.

Veerus 5 näidatakse tulumaksuseaduse § 37 lõike 7 alusel saadud edasikantud kulud, mida maksumaksjal on õigus oma maksustatavast tulust maha arvata. Saadud kulud näidatakse samal aastal, millal need olid deklareeritud üleandjal.

Veerus 6 näidatakse maksustamisperioodil kustutatavad eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kulud.

Veeru 6 real 8 näidatakse maksustamisperioodil kustutatavad edasikantud kulude summa juhul, kui sama rea veerus 5 on näidatud saadud edasikantud kulu.
Rea 9 veerus 6 näidatud summa kantakse vormi E reale 10.

Veerus 7 deklareeritakse järgmiste maksustamisperioodide veergu 3 edasikantud kulud.

50. **Vormi E real 10** näidatakse tulumaksuseaduse § 35 alusel eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud maksustamisperioodi ettevõtlustulust mahaarvatavad kulud tabeli 3 rea 9 veerust 6.

51. **Real 11** arvutatakse tulu enne tekkepõhise sotsiaalmaksuga korrigeerimist.

52. Ettevõtluse tulust mahaarvatava sotsiaalmaksu summa saamiseks jagatakse enne maksumääraga korrutamist maksustatav tulu **1,33**-ga (tulumaksuseadus § 14 lõige 5³), kui ettevõtluse maksustamisel kohaldatakse Eesti sotsiaalmaksuseadust.

Jagamistehet ei tehta tulumaksuseaduse § 14 lõigetes 5⁴ ja 5⁵ sätestatud juhul ning juhul, kui ettevõtlustulu maksustamisel ei kohaldata Eesti sotsiaalmaksuseadust.

53. Pärast ettevõtlusega tegelemise lõpetamist ja kui ettevõtja ei ole kantud registrisse, siis laekunud ettevõtlustulu puhul jagatakse summa enne maksumääraga korrutamist **1,33**-ga.

54. Kui tulumaksuseadus § 14 lõige 5³ alusel arvutatud summa ja arvu **0,33** korrutis on väiksem sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõigete 5, 6 ja 8 kohaselt arvutatud sotsiaalmaksust, siis jagamistehet ei tehta ja tulumaks arvutatakse ettevõtlustulult, millest on tehtud ettevõtlusega seotud mahaarvamised ning mida on vähendatud sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõigete 5, 6 ja 8 kohaselt arvutatud sotsiaalmaksu võrra. Kui tasutav sotsiaalmaks ületab ettevõtlustulu, millest on tehtud ettevõtlusega seotud mahaarvamised, ei kanta seda edasi järgmistele maksustamisperioodidele.

Kui tulumaksuseadus § 14 lõige 5³ alusel arvutatud summa ja arvu **0,33** korrutis on suurem sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punkti 5 kohaselt arvutatud sotsiaalmaksust, siis jagamistehet ei tehta ja tulumaks arvutatakse ettevõtlustulult, millest on tehtud ettevõtlusega seotud mahaarvamised ning mida on vähendatud sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punkti 5 kohaselt arvutatud sotsiaalmaksu võrra.

55. **Rida 12.** Vormi E esitamiseiga kinnitab füüsilisest isikust ettevõtja, et ta on täitnud majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (edaspidi *MsüS*) § 30 lõigetes 1, 2 ja 5 sätestatud teatamiskohustuse või, et nimetatud teatamiskohustused puuduvad (*MsüS* § 30 lõige 7). Enda majandustegevusteade ja tegevuslubade andmeid saab vaadata teabevärvast: eesti.ee või majandustegevuse registri veebilehelt: mtr.mkm.ee.

Kui isik tegutseb erinõuetega tegevusalal s.t et on esitatud majandustegevusteade või on antud tegevusluba ja isik ei esita tuludeklaratsiooni kuue kuu jooksul peale tuludeklaratsiooni esitamise tähtaega, siis loetakse isik majandustegevusest täielikult loobunuks ning talle antud tegevusload ja majandustegevusteaded kustutatakse majandustegevuse registrist või samalaadsest registrist vastavalt *MsüS*-s sätestatud regulatsioonile.